

مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی

قابل توجه کارفرمایان

مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی (OSHA)

کارفرمایان باید شرایطی در کارگاه ایجاد کنند ، عاری از خطر برای کارگران و افرادی که در محدوده قرار دارند .

امروزه سازمان ها دریافته اند که در انجام کلیه امور همواره پیشگیری از طریق اجرای یک سیستم مدون و کارآمد بسیار مناسب تر از روش های اصلاح بعد از برخورد با شرایط غیرایمن و پس از وقوع حادثه است بنابراین روز به روز نیاز به ایجاد یک سیستم مدیریت ایمنی در سازمان های بیشتر احساس گردید اولین گامی که در این زمینه، یعنی تدوین یک سیستم استاندارد ایمنی و بهداشت شغلی برداشته شد تدوین استاندارد BS 8800:1996 توسط موسسه استاندارد انگلیس بود با ارائه این استاندارد نیاز به یک استاندارد بین المللی در این زمینه بیشتر احساس گردید و چند موسسه استاندارد ملی از جمله موسسه استاندارد ایرلند ، آفریقای جنوبی ، انگلیس ، مالزی و چند شرکت معتبر بین المللی ثبت و صدور گواهی نامه در اقدامی مشترک نسبت به تهیه و تدوین استاندارد OHSAS 18001:1999 و راهنمای آن OHSAS 18002:1999 اقدام نمودند سری (Occupational Health and safety OHSAS 18000) در پاسخ به نیازهای مبرم مشتریانی تدوین شده است

استاندارد|OHSAS 18001|مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای|OHSAS 18002|الزامات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت |
اهداف ایمنی و بهداشت شغلی|

استاندارد : OHSAS 18001 مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای

در ادامه معرفی استانداردهای امروز به معرفی سری OHSAS می پردازیم . سری OHSAS شامل راهنمای پیاده سازی سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای OHSAS 18002 و الزامات مورد نیاز جهت ممیزی و صدور گواهینامه OHSAS 18001 میباشد.

هدف اصلی از پیاده سازی و استقرار استاندارد OHSAS 18001 ، دستیابی به یک نظام جامع جهت به حد اقل رساندن سوانح و حوادث شغلی و دست یافتن به وضعیت مطلوب ایمنی و بهداشت شغلی جهت کارکنان سازمان است.

ممیزی استاندارد OHSAS 18001 میتواند به صورت مستقل و یا به همراه استانداردهای ISO 9001 و ISO 14001 در قالب سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) انجام گردد.

الزامات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی :

1- الزامات عمومی

سازمان باید یک سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی را مطابق با الزامات این استاندارد OHSAS ایجاد، مستند، مستقر و نگهداری نماید و به طور مستمر بهبود دهد و چگونگی تحقق این الزامات را نیز مشخص نماید.

2- خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی

مدیریت عالی باید خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی سازمان را تعریف و تصویب نموده و اطمینان پیدا کند که این خط مشی مطابق با دامنه کاربرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی آن بوده و:

الف) متناسب با ماهیت و مقیاس ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی سازمان است

ب) شامل تعهد به پیشگیری از مصدومیت و بیماری و بهبود مستمر مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی و عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی است

ج) شامل تعهد به دست کم انطباق با الزامات قانونی قابل کاربرد و دیگر الزاماتی است که سازمان در ارتباط با خطرات ایمنی و بهداشت شغلی خود نسبت به رعایت آن ها موظف گردیده است

د) چارچوبی برای تعیین و بازنگری اهداف ایمنی و بهداشت شغلی فراهم می نماید

ه) مدون، مستقر و نگهداری شده است

و) به تمامی افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند، با هدف آگاه کردن آنان از تمامی تعهدات ایمنی و بهداشت شغلی فردی خود، ابلاغ شده است

(ز) در دسترس طرف های ذی نفع قرار دارد

(ح) به طور دوره ای بازنگری می شود تا این اطمینان حاصل گردد که مرتبط و متناسب با سازمان باقی مانده است.

-3 طرح ریزی

-1-3 شناسایی خطر، ارزیابی ریسکو تعیین کنترل ها

سازمان باید برای شناسایی مداوم خطر، ارزیابی ریسکو تعیین کنترل های مورد نیاز، اقدام به ایجاد، استقرار و نگهداری روش ها اجرایی نماید. روش های اجرایی شناسایی خطر و ارزیابی ریسک باید موارد زیر را در نظر داشته باشید:

(الف) فعالیت های عادی و غیر عادی

(ب) فعالیت کلیه افرادی که به محیط کار دسترسی دارند (از جمله پیمانکاران و بازدید کنندگان)

(ج) رفتار انسانی، قابلیت ها و دیگر عوامل انسانی

(د) خطرات شناسایی شده با منشا بیرونی محیط کار که قابلیت تاثیرگذاری نامطلوب بر ایمنی و بهداشت افراد تحت کنترل سازمان را درون محیط کار دارند

(ه) خطرات ایجاد شده در مجاورت محیط کار به واسطه فعالیت های مربوط به کار که تحت کنترل سازمان سامان هستند.

یادآوری 1: ممکن است مناسب تر آن باشد که چنین خطراتی به عنوان یک جنبه زیست محیطی ارزیابی شوند.

(و) زیرساخت ها، تجهیزات و مواد موجود در محیط کار، چه توسط سازمان فراهم شده باشد و چه توسط دیگران

ز) تغییرات انجام شده یا تغییرات پیشنهاد شده در سازمان، فعالیت ها، یا مواد آن

ح) اصلاحات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی، شامل تغییرات موقتی و پیامد های آن ها بر عملیات، فرآیندها و فعالیت ها

ط) هرگونه تعهدات قانونی قابل کاربرد مربوط به ارزیابی ریسک و استقرارکنترل های لازم

ی) طراحی محدوده های کاری، فرآیندها، تاسیسات، ماشین آلات/ تجهیزات، روش های اجرایی عملیاتی و سازمان کاری، شامل تطبیق آن ها با قابلیت های انسانی.

متدولوژی سازمان برای شناسایی خطرو ارزیابی ریسک باید:

الف) متناسب با دامنه کاربرد، ماهیت و زمانبندی تعریف گردد تا اطمینان حاصل شود که بیشتر پیشگیرانه عمل می نماید تا واکنشی

ب) شناسایی، اولویت بندی و مستند سازی ریسک هاو بکارگیری کنترل ها را به طور متناسب، میسر نماید.

به منظور مدیریت تغییر، سازمان باید خطرات ایمنی و بهداشت شغلی مرتبط با تغییرات در سازمان، سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی یا فعالیت های را قبل از انجام چنین تغییراتی شناسایی نماید. سازمان باید اطمینان حاصل نماید که نتایج این ارزیابی ها به هنگام تعیین کنترل ها در نظر گرفته می شوند. هنگام تعیین کنترل ها یا در نظر گرفتن تغییرات در کنترل های موجود، کاهش ریسک باید مطابق با سلسله مراتب زیر مورد توجه قرار گیرد:

الف) حذف

ب) جایگزینی

ج) کنترل های مهندسی

ه) تجهیزات حفاظت فردی.

سازمان باید نتایج شناسایی خطرات، ارزیابی های ریسک و کنترل های تعیین شده را مدون نماید و به روز نگهداری کند. سازمان باید اطمینان حاصل نماید که ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی و کنترل های تعیین شده به هنگام ایجاد، استقرار و نگهداری سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی آن مورد نظر قرار گرفته است.

3-2- الزامات قانونی و سایر الزامات

سازمان باید روش های اجرایی برای شناسایی و دستیابی به الزامات قانونی و دیگر الزامات ایمنی و بهداشت شغلی که در سازمان کاربرد دارد، ایجاد، مستقر و نگهداری نماید. سازمان باید اطمینان حاصل کند که این الزامات قانونی و دیگر الزامات قابل کاربرد که سازمان خود را موظف به رعایت آن ها می داند، در ایجاد، استقرار و نگهداری سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی مورد توجه قرار گرفته است. سازمان باید این اطلاعات را به روز نگهداری نماید. سازمان باید اطلاعات مربوط به الزامات قانونی و دیگر الزامات را به افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند و سایر طرف های ذی نفع مرتبط نماید.

3-3- اهداف و برنامه ها

سازمان باید اهداف ایمنی و بهداشت شغلی مدونی را در ارتباط با بخش ها و سطوح درون سازمان، ایجاد، مستقر و نگهداری نماید. اهداف باید، تا آنجا که کاربرد داشته باشد، قابل اندازه گیری بوده و با خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی، از جمله تعهد به پیشگیری از مصدومیت و بیماری، پیروی از الزامات قانونی و دیگر الزامات قابل کاربرد که سازمان خود را موظف به رعایت آن ها می داند و بهبود مستمر، سازگار باشند. یک سازمان باید هنگام ایجاد و بازنگری اهداف خود، الزامات قانونی و دیگر الزاماتی که خود را موظف به رعایت آن ها می داند و ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی خود را در نظر داشته باشد. همچنین سازمان باید گزینه های فن آوری خود، الزامات مالی، عملیاتی و کسب و کار خود و دیدگاه های طرف های ذی نفع را مورد توجه قرار دهد. سازمان باید برنامه هایی را به منظور دستیابی به اهداف خود ایجاد، مستقر و نگهداری کند. برنامه ها باید لا اقل شامل موارد زیر باشد:

الف) تعیین مسئولیت ها و اختیارات برای دستیابی به اهداف در سطوح و بخش های مرتبط سازمان

ب) ملزومات و چارچوب زمانی دستیابی به اهداف.

برنامه ها باید در فواصل زمانی منظم و برنامه ریزی شده بازنگری و در صورت لزوم تعدیل شوند تا این اطمینان حاصل گردد که دستیابی به اهداف صورت می گیرد

4-اجرا و عملیات

4-1-منابع، وظایف، مسئولیت، پاسخگویی و اختیار

مدیریت عالی باید مسئولیت نهایی برای ایمنی و بهداشت شغلی و سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی را بر عهده گیرد. مدیریت عالی باید تعهد خود را به وسیله موارد زیر اثبات نماید:

الف) حصول اطمینان از در دسترس بودن منابع ضروری برای ایجاد، استقرار، نگهداری و بهبود سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی

ب) تعریف وظایف، تخصیص مسئولیت ها و پاسخگویی ها و تفویض اختیارات، به منظور تسهیل مدیریت اثر بخش ایمنی و بهداشت شغلی، وظایف، مسئولیت ها، پاسخگویی ها و اختیارات باید مدونو ابلاغ گردد. سازمان باید عضوی از سطح مدیریت عالی را، با مسئولیت مشخص برای ایمنی و بهداشت شغلی و با صرف نظر از دیگر مسئولیت ها، با وظایف و اختیارات تعریف شده برای موارد زیر منصوب نماید:

الف) حصول اطمینان از اینکه سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی مطابق با استاندارد OHSAS ایجاد، مستقر و نگهداری شده است

ب) حصول اطمینان از اینکه گزارش های عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی به منظور بازنگری به مدیریت عالی ارائه شده و به عنوان مبنایی برای بهبود سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی مورد استفاده قرار گیرد.

یادآوری: منصوب شده مدیریت عالی ممکن است برخی از وظایف خود را در حالی که همچنان پاسخگویی مسئولیت ها باشد به نماینده های مدیریت زیر دست تفویض نماید. هویت منصوب شده مدیریت عالی باید برای تمامی افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند، محرز باشد. تمامی افراد با مسئولیت های مدیریتی باید تعهد خود را به بهبود مستمر عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی اثبات کنند. سازمان باید اطمینان حاصل کند که افراد در محیط کار مسئولیت در قبال جنبه های ایمنی و بهداشت شغلی تحت کنترل خود، از جمله تبعیت از الزامات ایمنی و بهداشت شغلی قابل کاربرد در سازمان، را بر عهده گرفته اند.

4-2-صلاحیت، آموزش و آگاهی

سازمان باید اطمینان حاصل نماید که هر فردی که تحت کنترل سازمان وظایفی را انجام می دهد که می تواند پیامد ایمنی و بهداشت شغلی داشته باشد، واجد صلاحیت بر اساس تحصیلات، آموزش یا تجربه مناسب می باشد و باید سوابق مربوطه را نگهداری کند. سازمان باید نیازهای آموزشی مرتبط با ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی خود و سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت خود را شناسایی کند. سازمان باید آموزش یا دیگر اقدامات را برای برآورده نمودن این نیازها فراهم نماید، اثربخشی آموزش یا اقدامات انجام شده را ارزیابی کند و سوابق مربوطه را نگهداری نماید. سازمان باید روش های اجرایی ایجاد، مستقر و نگهداری کند تا افرادی که تحت کنترل سازمان کار می کنند را از موارد زیر آگاه سازد:

الف) عواقب بالفعل یا بالقوه ایمنی و بهداشت شغلی فعالیت های کاری آنان، رفتار آنان و مزایای ایمنی و بهداشت شغلی عملکرد فردی بهبود یافته

ب) وظایف و مسئولیت های آنان و اهمیت در دستیابی به انطباق با خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی و روش های اجرایی و الزامات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی، از جمله الزامات آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری

ج) عواقب بالقوه عدول از روش های اجرایی مشخص شده.

روش های اجرایی آموزش باید سطوح مختلف موارد زیر را در نظر داشته باشد:

الف) مسئولیت، توانایی، سواد و مهارت های کلامی

ب) ریسک.

4-3-4 ارتباطات، مشارکت و مشاوره

4-3-1-4 ارتباطات

سازمان باید باتوجه به خطرات ایمنی و بهداشت شغلی و سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی خود، روش های اجرایی برای مورد زیر ایجاد، مستقر و نگهداری نماید:

الف) ارتباطات داخلی میان سطوح و بخش های مختلف سازمان

ب) ارتباطات با پیمانکاران و دیگر بازدیدکنندگان محیط کار

ج) دریافت، مستند کردن و پاسخگویی به ارتباطات دارای موضوعیت که از سوی طرفهای ذی نفع بیرون از سازمان برقرار شده است.

-2-3-4 مشارکت و مشاوره

سازمان باید روش های اجرایی برای موارد زیر ایجاد، مستقر و نگهداری نماید:

الف) مشارکت کارگران از طریق:

::مشارکت مناسب در شناسایی خطر، ارزیابی های ریسک و تعیین کنترل ها

::مشارکت مناسب در بررسی رویداد

::مشارکت مناسب در تدوین و بازنگری خط مشی ها و اهداف ایمنی و بهداشت شغلی

::مشاوره در جایی که تغییری صورت می گیرد که بر ایمنی و بهداشت شغلی آنان تاثیر می گذارد

::عمل نمودن به عنوان نماینده در خصوص موضوعات ایمنی و بهداشت شغلی

کارگران باید از ترتیبات مشارکت خود، از جمله این که چه کسی نماینده آنان در موضوعات ایمنی و بهداشت شغلی است، آگاه باشند.

ب) مشاوره با پیمانکاران در جایی که تغییری صورت می گیرد که بر ایمنی و بهداشت شغلی آنان تاثیر می گذارد. سازمان باید اطمینان حاصل پیدا کند که طرف های ذی نفع مرتبط خارج از سازمان، در زمان مقتضی، درباره موضوعات ایمنی و بهداشت شغلی مورد مشاوره قرار می گیرند.

4-4- مستند سازي

مستند سازي سيستم مديريت ايمني و بهداشت شغلي بايد شامل موارد زير باشد:

الف) خط مشي و اهداف ايمني و بهداشت شغلي

ب) تشریح دامنه کاربرد سيستم مديريت ايمني و بهداشت شغلي

ج) تشریح عناصر اصلي سيستم مديريت ايمني و بهداشت شغلي و روابط متقابل آن ها و ارجاع به مستندات مربوطه

د) مستندات، از جمله سوابقي که اين استاندارد OHSAS آن ها را الزام نموده است

ه) مستندات از جمله سوابقي که توسط سازمان ضروري تشخيص داده شده اند تا از موثر بودن طرح ريزياجر و کنترل فرآيندهاي مرتبط با مديريت ريسک هاي ايمني و بهداشت شغلي خود اطمينان حاصل نمايد.

4-5- کنترل مستندات

مستنداتي که توسط سيستم مديريت ايمني و بهداشت شغلي و اين استاندارد OHSAS الزام شده اند بايد کنترل شوند. سازمان بايد براي موارد زير روش هاي اجرائي ايجاد مستقر و نگهداري نمايد:

الف) تصويب مستندات جهت کفايت آن ها پيش از انتشار

ب) بازنگري و در صورت نياز به روزآوري و تصويب مجدد مستندات

ج) اين اطمينان حاصل گردد که تغييرات و وضعيت ويرايش جاري مستندات مشخص باشند

د) حصول اطمينان از اين که نسخه هاي مستندات مورد کاربرد در محل هاي استفاده از آن ها در دسترس مي باشد

ه) حصول اطمینان از این که خوانا و به آسانی قابل شناسایی هستند

و) حصول اطمینان از این که مستندات با منشا برون سازمانی که سازمان آن ها برای طرح ریزی و عملیات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی لازم می داند شناسایی شده اند و توزیع آن ها تحت کنترل است

ز) پیشگیری از استفاده ناخواسته از مستندات منسوخ و در صورتی که این مستندات به هر دلیل همچنان نگهداری می شوند به طور مناسب شناسایی می گردند.

4-6-کنترل عملیات

سازمان باید عملیات و فعالیت هایی که مرتبط باخطر های شناسایی شده هستند را در جایی که استقرار کنترل ها برای مدیریت ریسک ایمنی و بهداشت شغلی ضروری است تعیین نماید. این کار باید شامل مدیریت تغییر باشد.

سازمان باید برای این عملیات و فعالیت ها موارد زیر را مستقر و نگهداری نماید:

الف) کنترل های عملیاتی، به طوری که برای سازمان و فعالیت های آن قابل کاربرد باشد سازمان باید آن کنترل های عملیاتی را با کل سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی خود یکپارچه سازد

ب) کنترل های مربوط به کالاها، تجهیزات و خدمات خریداری شده

ج) کنترل های مربوط به پیمانکاران و دیگر بازدیدکنندگان محیط کار

د) روش های اجرایی مدون برای پوشش دادن وضعیت هایی که نبود آن ها می تواند موجب انحراف از خط مشی و اهداف ایمنی و بهداشت شغلی شود

ه) تصریح معیارهای عملیاتی در جایی که نبود آنها می تواند موجب انحراف از خط مشی و اهداف ایمنی و بهداشت شغلی شود.

4-7- آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری

سازمان باید روش های اجرایی برای موارد زیر ایجاد، مستقر و نگهداری نماید:

الف) شناسایی زمینه های بالقوه برای وضعیت های اضطراری

ب) واکنش در برابر چنین وضعیت های اضطراری.

سازمان باید در برابر وضعیت های اضطراری بالفعل واکنش نشان دهد و از عواقب نامطلوب ایمنی و بهداشت شغلی مربوطه پیشگیری نماید یا شدت آن ها را کاهش دهد. سازمان در طرح ریزی واکنش در شرایط اضطراری خود باید نیازهای طرف های ذی نفع مربوطه، برای مثال، خدمات شرایط اضطراری و همسایگان را در نظر داشته باشد. همچنین سازمان باید، هر جا که امکان پذیر باشد، روش های اجرایی واکنش در وضعیت های اضطراری خود را، به طور دوره ای، و در موارد مقتضی با مشارکت طرف های ذی نفع مربوطه به آزمایش بگذارد. سازمان باید به طور دوره ای روش های اجرایی آمادگی و واکنش در شرایط اضطراری خود را بازنگری، و هر جا که لازم باشد تجدید نظر نماید. این کار به ویژه باید بعد از آزمایش دوره ای و رخداد وضعیت های اضطراری صورت گیرد.

5- بررسی

1-5- اندازه گیری و پایش عملکرد

سازمان باید روش های اجرایی، ایجاد، مستقر و نگهداری، نماید تا عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی را به طور منظم پایش و اندازه گیری نماید. این روش های اجرایی باید برای موارد زیر تهیه شوند:

الف) هر دوی شاخص های کیفی و کمی، متناسب با نیازهای سازمان

ب) پایش میزان برآورده شدن اهداف ایمنی و بهداشت شغلی سازمان

ج) پایش اثر بخشی کنترل ها (برای بهداشت و همچنین برای ایمنی)

د) شاخص هاي پيشگيرانه عملکرد كه انطباق با برنامه هاي ايمني و بهداشت شغلي، كنترل ها و معيارهاي عملياتي را پايش مي كند

ه) شاخص هاي واكنشي عملکرد كه بيماري، رویدادها و ديگر شواهد عملکرد نامناسب ايمني و بهداشت شغلي در گذشته را پايش كي كند

و) ثبت داده ها و نتايج پايش و اندازه گيري به طوري كه جهت تسهيل تجزيه و تحليل اقدام پيشگيرانه و اقدام اصلاحي بعدي كفايت نمايد.

اگر تجهيزاتي براي پايش و اندازه گيري عملکرد مورد نياز باشد، سازمان بايد در موارد مقتضي روش هاي اجرايي براي كاليبراسيون و نگهداري چنين تجهيزاتي ايجاد و حفظ نمايد. سوابق فعاليتها و نتايج كاليبراسيون بايد حفظ شود.

5-2-ارزيابي انطباق

5-2-1- سازمان بايد در راستاي الزامات قانوني، روش هاي اجرايي براي ارزيابي دوره اي رعايت الزامات قانوني قابل کاربرد ايجاد، مستقر و نگهداري نمايد. سازمان بايد سوابق نتايج ارزيابي هاي دوره اي را نگهداري كند.

5-2-2- سازمان بايد رعايت ديگر الزامات كه خود را موظف به پيروي از آن ها مي داند را ارزيابي نمايد. سازمان ممكن است تمايل داشته باشد كه اين ارزيابي را با ارزيابي رعايت الزامات قانوني توأم نمايد يا روش هاي اجرايي جداگانه ايجاد كند.

5-3-بررسي رویداد، عدم انطباق، اقدام اصلاحي و اقدام پيشگيرانه

5-3-1-بررسي رویداد

سازمان بايد روش هاي اجرايي براي ثبت، بررسي و تجزيه و تحليل رویدادها جهت موارد زير ايجاد، مستقر و نگهداري كند:

الف) تعيين نقايص اساسي ايمني و بهداشت شغلي و ديگر عواملی كه ممكن است علت يا مسبب بروز رویدادها باشند

ب) شناسايي نياز به اقدام اصلاحي

ج) شناسایی فرصت‌ها برای اقدام پیشگیرانه

د) شناسایی فرصت‌ها برای بهبود مستمر

ه) اطلاع‌رسانی نتایج اینگونه بررسی‌ها

بررسی‌ها باید به‌طور زمانبندی‌شده انجام شوند. به هرگونه نیاز شناسایی‌شده به اقدام اصلاحی یا فرصت‌های اقدام پیشگیرانه باید مطابق با بخش‌های مربوطه در 2-3-5-4 پرداخته شود. نتایج بررسی‌های رویداد باید مدون و نگهداری گردد.

2-3-5-2- عدم انطباق، اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه

سازمان باید روش‌های اجرایی برای پرداختن به عدم انطباق‌های بالفعل و بالقوه و انجام اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه ایجاد، مستقر و نگهداری نماید. این روش‌های اجرایی باید الزاماتی را برای موارد زیر تعریف نمایند:

الف) شناسایی و اصلاح عدم انطباق‌ها و انجام اقدام‌هایی به منظور کاهش عواقب ایمنی و بهداشت شغلی آنها

ب) بررسی عدم انطباق‌ها، تعیین علت آن‌ها و انجام اقداماتی به منظور جلوگیری از رخداد مجدد آن‌ها

ج) ارزیابی نیاز به اقدام به منظور پیشگیری از عدم انطباق و اجرای اقدامات مناسب که برای جلوگیری از رخداد آنها طراحی می‌شود

د) ثبت و ابلاغ نتایج اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه انجام شده

ه) بازنگری اثربخشی اقدام پیشگیرانه انجام شده.

هرجا شناسایی شود که اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه موجب خطرات جدید یا تغییر در خطرات موجود یا نیاز به کنترل‌های جدید یا تغییر در کنترل‌های موجود می‌گردد، روش اجرایی باید الزام نماید که اقدامات پیشنهادی باید قبل از اجرا مورد ارزیابی ریسک

قرار گیرند. هرگونه اقدام اصلاحی یا اقدام پیشگیرانه ای که برای حذف علت های عدم انطباق بالفعل و بالقوه انجام می شود باید متناسب با میزان مشکلات باشد و با ریسک ایمنی و بهداشت شغلی پیش رو تناسب داشته باشد. سازمان باید اطمینان حاصل نماید که هر گونه تغییرات مورد نیاز که از اقدام اصلاحی و اقدام پیشگیرانه ناشی می شوند، در سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی مستند سازی می شوند.

4-5-کنترل سوابق

سازمان باید هرگونه سوابق مورد نیاز به منظور اثبات انطباق با الزامات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی خود و این استاندارد OH SAS و نتایج حاصل را ایجاد و نگهداری نماید. سازمان باید روش اجرایی برای شناسایی، انبارش، حفاظت، بازیابی، نگهداری و امحای سوابق، مستقر و نگهداری نماید. سوابق باید خوانا، قابل شناسایی و قابل ارزیابی باشند.

5-5-ممیزی داخلی

سازمان باید اطمینان حاصل نماید که ممیزی های داخلی سیستم ایمنی و بهداشت شغلی در دوره های زمانی برنامه ریزی شده انجام می شوند تا بدین وسیله:

(الف) معین شود که سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی:

1- با ترتیبات طرح ریزی شده برای دیریت ایمنی و بهداشت شغلی از جمله الزامات این استاندارد OHSAS انطباق دارد

2- به طور مناسب مستقر و نگهداری می شود

3- در برآورده نمودن خط مشی و اهداف سازمان اثربخش است

(ب) اطلاعات مربوط به نتایج ممیزی ها برای ارائه به مدیریت فراهم شود.

برنامه ممیزی باید براساس نتایج ارزیابی های ریسک فعالیت های سازمان و نتایج ممیزی های قبلی، توسط سازمان طرح ریزی، ایجاد، مستقر و نگهداری گردد. روش های اجرایی ممیزی باید ایجاد، مستقر و نگهداری شود، به طوری که در آن ها موارد زیر مورد توجه قرار گیرد:

الف) مسئولیت ها، صلاحیت ها و الزامات برای طرح ریزی و انجام ممیزی ها، گزارش نتایج و نگهداری سوابق مربوطه

ب) تعیین معیارها، دامنه کاربرد، فراوانی و روش های ممیزی.

در انتخاب ممیزان و انجام ممیزی ها باید نسبت به واقع بینی و بی طرف بودن فرآیند ممیزی اطمینان حاصل شود.

6- بازنگری مدیریت

مدیریت عالی باید سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی سازمان را در فواصل زمانی برنامه ریزی شده، بازنگری نماید تا از تناسب، کفایت و اثربخشی مستمر آن اطمینان حاصل کند. بازنگری ها باید شامل ارزیابی فرصت های بهبود و تغییرات مورد نیاز در سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی و اهداف ایمنی و بهداشت شغلی باشد.

سوابق بازنگری های مدیریت باید نگهداری شوند. ورودی های بازنگری های مدیریت باید شامل موارد زیر باشد:

الف) نتایج ممیزی های داخلی و ارزشیابی های رعایت الزامات قانونی و سایر الزامات قابل کاربرد که سازمان خود را موظف به پیروی از آن ها می داند

ب) نتایج مشارکت و مشاوره

ج) ارتباطات مرتبط از سوی طرف های ذی نفع برون سازمانی از جمله شکایت ها

د) عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی سازمان

ه) میزان برآورده شدن اهداف

و) وضعیت بررسی رویداد، اقدامات اصلاحی و اقدامات پیشگیرانه

ز) پیگیری اقدامات مربوط به بازنگری های مدیریت قبلی

ح) تغییر شرایط حاکم، از جمله توسعه ها در قوانین و سایر الزامات ایمنی و بهداشت شغلی

ط) توصیه هایی برای بهبود.

خروجی های بازنگری های مدیریت باید متناسب با تعهد سازمان به بهبود مستمر باشد شامل هرگونه تصمیمات و اقدامات مربوطه به تغییرات ممکن در موارد زیر باشد:

الف) عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی

ب) خط مشی و اهداف ایمنی و بهداشت شغلی

ج) منابع

د) سایر عناصر سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی.

خروجی های بازنگری مدیریت باید برای اطلاع رسانی و مشاوره در دسترس باشند

برچسب ها : استاندارد OHSAS 18001 | مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای | OHSAS 18002 | الزامات سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت | اهداف ایمنی و بهداشت شغلی

منبع : <http://bpsico.ir>

می باشد Occupational Health and Safety Assessment Series مخفف عبارت OHSAS کلمه

در واقع بیان کننده الزاماتی است که یک سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی یک سازمان باید داشته باشد تا با OHSAS 18001 رعایت آن الزامات سازمان بتواند در جهت کنترل خطرات و ریسک های ایمنی و بهداشت شغلی حرکت نموده، عملکرد خود را در راستای صیانت از نیروی انسانی و تامین ایمنی و سلامتی شغلی کارکنان خود بهبود بخشد.

خود بیانگر معیار عملکرد ایمنی و بهداشت شغلی نیست و کلیه جزییات لازم برای طراحی یک OHSAS 18001 توجه داشته باشیم تنها به موضوع ایمنی و بهداشت شغلی نیروی انسانی می پردازد و نه OHSAS 18001. سیستم مدیریتی را نیز ارائه نمی دهد ایمنی محصول و خدمات

OHSAS 18001 مزایای استقرار

هر سازمانی که علاقمند به تحقق اهداف و موارد زیر در مجموعه خود باشد می تواند با استقرار سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی OHSAS 18001 به آنها دست یابد:

الف) ایجاد یک سیستم مدیریت بهداشت شغلی و ایمنی به منظور حذف یا کاهش خطرات برای کارکنان و سایر طرفهای ذینفع که ممکن است در معرض خطرات ناشی از فعالیتهای سازمان باشند .

ب) استقرار ، حفظ و بهبود مستمر یک سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی

ج) حصول اطمینان از انطباق با خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی که خود تعیین کرده است

د) اثبات این انطباق به دیگران

ه) درخواست گواهی/ثبت سیستم مدیریتی ایمنی و بهداشت شغلی خود توسط یک سازمان بیرونی

و) تعیین انطباق با این مشخصات و اظهار آن توسط خود سازمان

عناصر سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی

1- الزامات کلی

2- (OH & S Policy) خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی

3- (Planning) طرح ریزی

3-1- (Planning for Hazard Identification , Risk Assessment and Risk Control) - طرح ریزی برای شناسایی خطرات ، ارزیابی ریسک و کنترل ریسک

3-2- (Legal and Other Requirements) الزامات قانونی و سایر الزامات

3-3- (Objectives) اهداف

4-3- (OH & S Management Programs) برنامه (های) مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی

4-4 (Implementation and Operation) اجرا و عملیات 4

1-4- (Structure and Responsibility) ساختار و مسئولیت 4

2-4- (Training , Awareness and Competence) آموزش ، آگاهی و صلاحیت 4

3-4- (Consultation and Communication) مشاوره و ارتباطات 4

4-4- (Documentation) مستند سازی 4

5-4- (Document and Data Control) کنترل مدارك و داده ها 4

6-4- (Operational Control) کنترل عملیات 4

7-4- (Emergency Prepare ness and Response) آمادگی و واکنش در وضعیت اضطراری 4

5- (Checking and Corrective Action) بررسی و اقدام اصلاحی 4

1-5- (Performance Measurement and Monitoring) اندازه گیری عملکرد و پایش 4

2-5- (Accident , Incident , Non-conformances and Corrective and Preventive Action) حوادث ، رویدادها ، عدم انطباق و اقدام اصلاحی و پیشگیرانه 4

3-5- (Records and Records Management) سوابق و مدیریت سوابق 4

4-5- (Audit) ممیزی 4

6-4- بازنگری مدیریت (Management Review)

منبع : iihsep.ir

معرفی استاندارد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای

استاندارد و استاندارد کردن از پایه های استقرار علم و فن آوری است که در پیشرفت صنعت و اقتصاد نقش بسزایی دارد، چراکه باید در جهت افزایش سطح کیفیت تلاش کرد تا بتوان به فن آوری پیشرفته در تولید محصولات نائل آمد . ضرورت تدوین قوانین و [...] مقررات استاندارد ملی و بین المللی امری غیر

به گزارش "خانه خشتی"، استاندارد و استاندارد کردن از پایه های استقرار علم و فن آوری است که در پیشرفت صنعت و اقتصاد نقش بسزایی دارد، چراکه باید در جهت افزایش سطح کیفیت تلاش کرد تا بتوان به فن آوری پیشرفته در تولید محصولات نائل آمد. ضرورت تدوین قوانین و مقررات استاندارد ملی و بین المللی امری غیر قابل انکار در حفظ سلامت مردم جهان است.

از سال 1970، چهاردهم اکتبر برابر با 22 مهر به نام روز جهانی استاندارد تعیین و نامگذاری شد.

محمد کرمی دبیر انجمن متخصصین ایمنی و بهداشت حرفه ای در گفتگو با خبرنگار "خانه خشتی"، ضمن گرامی داشت این روز و عرض تبریک به خانواده بزرگ سازمان ملی استاندارد ایران بویژه رئیس و کارکنان اداره استاندارد شهرستان رفسنجان، به معرفی یکی از استانداردهای ملی و بین المللی مرتبط با ایمنی، بهداشت و محیط زیست پرداخت.

سعی در بهبود وضعیت بهداشت، ایمنی و محیط زیست یک مجموعه (HSE) وی گفت: نظام مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست دارد و استاندارد ملی 18001 الزاماتی را برای این مقوله پیش بینی کرده است.

کرمی اظهار داشت: طرح ریزی و داشتن برنامه‌ای مشخص و از پیش تدوین شده را از شرط های این سیستمها بوده و مدیریت را در شناسایی راه درست یاری می‌نماید HSE.

وی افزود: داشتن خط مشی زیست محیطی و ایمنی برای یک مجموعه افق های دید را روشن می‌نماید و استقرار چرخه طرح ریزی - انجام - بررسی - اقدام و بازنگری باعث پویایی مجموعه و بهبود مستمر خواهد شد (PDCA).

دبیر انجمن متخصصین ایمنی و بهداشت حرفه ای خاطر نشان کرد: شناخت جنبه‌های مختلف کار از نظر ایمنی، بهداشت و محیط زیست و حرکت به سوی بهبود مستمر از اهداف استاندارد سازی روشهای اجرایی است. بعد از شناخت مجموعه و بررسی تحلیلی وضعیت موجود مدیریت باید تعهد خود را اثبات نماید و این اولین قدم در استقرار سیستم است که بوجود آورنده خط مشی مجموعه است و افق دید را مشخص می‌نماید.

است. سری استانداردهای OHSAS18001:2007 وی ادامه داد: منبع تهیه استاندارد ملی ایران 18001، استاندارد بین المللی برای پاسخگویی به نیاز سازمان ها به استاندارد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای قابل تشخیص، تدوین شده است OHSAS تا سازمان بتواند سیستم های مدیریت خود را ارزیابی کرده و گواهی بگیرد و به اهداف اقتصادی و ایمنی و بهداشت شغلی برسد. این استانداردها مانند سایر استانداردهای ملی و بین المللی قصد ایجاد موانع تجاری غیر تعرفه ای یا افزایش و یا (OH&S) تغییر تعهدات قانونی سازمان را ندارد.

را مشخص می نماید تا سازمان با توجه به الزامات قانونی و آگاهی از OH&S کرمی گفت: این استاندارد الزامات سیستم مدیریت قادر به تکوین و اجرای خط مشی و اهداف شود و قصد بر این است که در تمام سازمان ها از هر نوع و اندازه OH&S ریسک های کاربرد داشته باشد و شرایط گوناگون جغرافیایی، فرهنگی و اجتماعی را در بر گیرد. موفقیت این سیستم بستگی به تعهد تمامی

، OH&S کارکنان در کلیه سطوح و امور سازمانی بویژه مدیریت رده بالا دارد. چنین سیستمی سازمان را قادر به تکوین خط مشی ایجاد اهداف و فرایندهای دستیابی به تعهدات خط مشی، انجام اقدامات در صورت نیاز به بهبود عملکرد و اثبات انطباق سیستم با در تعادل با نیازهای اقتصادی – OH&S الزامات این استاندارد، می سازد. هدف کلی این استاندارد حمایت و ارتقای روال مطلوب اجتماعی است.

وی در ادامه بیان داشت: از جمله مزایای پیاده سازی استاندارد OHSAS 18001 توسط سازمان ها شامل بالا بردن سطح دانش و اطلاعات کارکنان در زمینه سلامت و ایمنی، ایجاد محیط کاری ایمن تر و سالم تر برای کارکنان، کاهش ریسک حوادث و بیماریهای شغلی، دسترسی به الگویی طرح ریزی شده، مدون و مستند در رابطه با سلامت و ایمنی، دستیابی به یک الگوی مدیریتی مدون که تعیین کننده محدوده مسئولیتها باشد، کاهش پرداخت خسارات و جریمه های احتمالی بدلیل اجرای صحیح قوانین و مقررات می باشد.

گردآوری [وود نیوز](#)